

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

**Meditationum evangelicarum pars tertia, hoc est:
Tractatio evangeliorum tam dominicalium, quam
festivalium, ad recte se sub variis tentationum generibus
gerendum, disposita**

Creide, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

De secundo

[urn:nbn:de:bsz:31-126133](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-126133)

Decalogus inversus. Quæ enim lex jubet, non facit, quæ verò prohibet, ad ea faciendâ proclivis est, ut Paulus de seipso conqueritur, Rom. 7. v. 22. & ut Poëta canit:

Nitimur in vetitum semper cupimus-
que negata.

Ideam habemus in Israelitis, quibus verè applices: *Semper contrarius esto.* Sermonem quem locutus es ad nos in nomine Domini, non audiemus ex te: sed facientes faciemus omne verbum, quod egredietur de ore nostro, Jer. 44. v. 16. Vide Exod. 16. v. 27. Num. 14. v. 44. 2. Chron. 36. v. 16.

Nos multa exempla eminus arcessere non opus est: Filii hujus seculi hodierno die hoc vitio laborant, ut Spiritus sancti regimen non suscipiant, sed dicant: *Manda, remanda: manda, remanda,* Esa. 28. v. 16.

Id quotidie experiuntur fideles verbi Præcones. Quamto magis enim flagitia hominum, quæ passim invaluerunt, fervente zelo taxant: tanto illi magis obstinatè resistunt. Hinc quidem gementes illi faciunt officium suum, Hebr. 13. vers. 17. at Deus tempore suo id requiret, & retribuet illis, unicuique retributionem in caput ipsorum, Sir. 17. v. 19. Qui igitur nocet, noceat adhuc: & qui justus est, justificetur adhuc, Apoc. 22. v. 11. die ultimo, videbimus, quid intersit inter justum & impium, & inter servientem Deo, & non servientem ei, Mal. 3. v. ult.

De Secundo.

Sequitur *Medela*, quæ fuit
1. Ex Christi digito, quem infirmi hu-

jus auriculæ immisit, & eo auditum ipsi restituit. Non enim comparatum est cum Servatore nostro, ut cum idolo Dagon, cujus palmæ manuum abscissæ erant, 1. Samuel. 5. v. 4. Sed duo habet brachia, & duas manus, dextram & sinistram. Sinistrâ vulnerat, dextera verò medetur, & sanat vulnera, quæ percussit, Job. 5. v. 18.

Sicut igitur aliàs quælibet manus naturaliter quinque digitos habet: sic & Christus Servator quinque digitis præditus est.

Primus est pollex, à pollendo, & notat divinam ejus omnipotentiam, qua potest subjicere sibi omnia, Phil. 3. v. ult.

Secundus est index, quâ nos in via vitæ instruit, Psal. 32. v. 8. & quanta pati nos oporteat, pro nomine ejus, indicat, Act. 19. v. 26.

Tertius est medius, & signat miracula ejus, quæ nemo facere potest, nisi fuerit Deus cum eo, Joh. 3. v. 2. quemadmodum enim medius longissimus est, & longissimè extenditur: sic & Christi virtus & omnipotentia extendit se super omnia, quæ in cælo & in terra sunt, in mari & in omnibus abyssis, Psal. 135. v. 6.

Quartus vocatur Medicus, in quo aurei annuli gestantur, quia opinio est, ab hoc digito venulam ad cor per tingere, quod cum auro singularem *σφραγίδα* habeat, & eò corroboretur. Illo indicatur, Christum esse Sanatorem nostrum, Exod. 15. v. ult. & petram cordis nostri, Psal. 73. v. 26. quin & protectorem vitæ nostræ, Psal. 27. v. 2. Sicut omnes laborantes & oneratos ad se vocat, ad reficiendum illos, Matth. 11. v. 28.

Quintus isque minimus, dicitur *auricularis*,

vis, quem procul dubio Servator huic surdo & muto in auriculam immisit: sicut adhuc hodie hoc digito valdè negotiosus est, & omnibus Christianis aures aperit, ut verbum prædicatum penetrare, & postea in corde radicare & fructum edere possit, Luc. 8. v. 15.

Confidite proinde, Vos mei! nec desperate, quando in varias tentationes inciditis: Si Jesus noster digitulum modò movet, salus vobis parata est. Nam præ multitudine fortitudinis & roboris, virtutisque ejus, neque unum deficit, Esa. 40. v. 26.

Caveamus modò ne manus nostras sanguine innocente inquinemus, Esa. 1. v. 25. aut ad iniquitatem extendamus, Psal. 125. v. 3. sed levemus puras manus, sine irâ & dubitatione, 1. Tim. 2. v. 8. Aliàs avertet non modò manum, sed & faciem suam à nobis, Psal. 27. v. 9. sicut à Judæis, quibus in ira suâ dixit: Non addam, ut ultra vos liberem, Jud. 10. v. 13. hinc sequitur *וַאֲנִי לֹא אֶפְרָיִם*. Væ enim, ubi recessero ab eis, Ol. 9. v. 11.

II. *Ex forti imperativo.* Ubi enim ad infirmum ait: Ephata! statim aperta sunt aures ejus, & solutum est vinculum linguæ ejus, ut non modò audiat, sed & loquatur rectè.

En Sanatorem peritissimum, & felicissimum! Non enim indiget herbâ neque malagmate ad curationem: sed sermone suo omnia sanare potest, quæ desperata videntur, Sap. 16. v. 12. Scivit hoc Centurio Capernaïticus, idè dixit: Domine, dic tantùm verbum, & sanabitur puer meus, Matth. 8. v. 8.

Alii Medici morbum pedetentim ex-

pellunt, qui homines impetu uno invasit: Verùm hic Medicus infirmum hunc plenariè in momento restituit, ut loqui & audire perfectè possit. Dicitum enim ejus, est factum, Psal. 33. v. 9.

Alii Medici non sine pretio infirmos visitant: verùm id non attendit Servator, idè hîc venit in medios fines Decapoleos, in terram arenosam & petrosam, quam Hiram respuebat, cum Salomo ipsi offerret pro lignis, quæ ad templi structuram concesserat, 1. Reg. 9. v. 12. luculento indicio, quod non propter se, sed propter nos homines in mundum hunc venerit, Matth. 20. v. 28.

Alii Medici quandoque ægrotis immittes se præbent, ut ab iisdem multos dolores sustineant, ut exemplum Hæmorrhousæ docet, Luc. 9. v. 43. Verùm hic Medicus compatiens est, propterea ingemiscit, ubi infirmum hunc contuetur. In omnibus enim tentatus est, sicut & nos: & in quo passus est ipse, & tentatus, potens est eis, qui tentantur, auxiliari, Hebr. 2. v. ult.

Quodsi igitur morbo vel aliis calamitatibus immersus es: confide in hoc Domino, qui hîc egregium specimen edidit; omnes enim filii ejus sumus, idè conturbantur viscera ejus, miserans miserabitur nostrum, Jer. 31. v. 20.

III. *Ex benefactorum cumulo,* quorum intuitu causam habemus ei gratias agendi & cum turbâ exclamandi: Omnia benè fecit!

Adam primus noster parens omnia malè fecerat, & per transgressionem suam peccatum introduxerat, & cum peccato mortem, Rom. 5. v. 10. ad quod nos quoque conferimus, quando sicut Adam

ecce 3

trans-

transgredimur pactum, Ol. 6. v. 7. Sed quod Adam deperdidit, Christus velut secundus Adam restituit, Rom. 5. v. 17. Hinc Vates:

Unus homo nobis moriēdo restituit rem,
Dum nos reconciliavit cum Deo Patre,
Rom. 5. v. 10. & ita illuminavit vitam & incorruptionem per Evangelium, 2. Tim. 1. v. 10.

Hoc de omnibus operibus & creaturis Dei intelligendum est. *Bona condita sunt omnia, sed malè utentibus quedam data sunt in flagellum*, ait Eucharis. Confer Sir. 40. v. 33. Interea Deum diligentibus coöperantur omnia in bonum, Rom. 8. v. 28. Dum enim iudicamur, à Domino corripimur, ne cum hoc mundo damnemur. 1. Cor. 11. v. 31.

Quando igitur in tribulationibus constitutus, vel diuturnis morbis immerfus acerbos dolores sustinere coegeris, revoca tibi in memoriam hoc dictum: Dominus omnia benè fecit, & collige hinc, quod neque te patieris tentari, supra id, quod potes, 1. Cor. 10. 13. sed tandem eripiet & glorificabit, Psa. 91. v. 15. ut videas justitiam ejus, Matth. 7. v. 9.

Si mors amicissimos quoque tibi abripit, animam in patientia custodi, nec contristare sicut illi, qui spem non habent, 1. Thess. 4. v. 13. sed die cum turba hac: *Omnia benè fecit. A facie enim mali collectus est justus. Veniet pax, requiescet in cubili suo, Esa. 56. v. 2.*

Quod si ipse à morte salutaris ad mundo valedicendum: noli expavescere! sed tranquillo animo expecta eam: Dominus qui omnia benè fecit, & hanc in parte benè faciet, & gratia atque solatio suo te corrobora-

tabit, ut mortem superare & in vitam transire possis. Ibi demum verè canemus: *Omnia benè fecit. Amen, Amen, dico vobis, quia qui verbum meum audit, & credit ei, qui me misit, habet vitam æternam, Joh. 5. v. 24. ibi implebitur, quod Christus dixit: Iterum videbo vos, & gaudebit cor vestrum, & gaudium vestrum nemo tollet à vobis, Joh. 16. v. 22.*

Beati mortui, qui in Domino moriuntur à modo, Apoc. 14. v. 13. In vita æterna terrestrem hanc habitationem deponemus, 2. Cor. 5. v. 1. fulgentes sicut splendor firmamenti, Dan. 12. v. 3. & ut Sol in Regno Patris, Matth. 13. v. 43. ibi quæ in lacrymis seminavimus, cum exultatione metemus, Psa. 126. v. ult.

De Tertio.

Restat *Caucela*, quæ tribus absolvitur Regulis, ut sunt

I. *Miseris succurre.* Hic audimus homines quosdam beneficos se offerre, qui muti & surdi curam gerant, eumque non modo Christo adducant, sed & pro eo intercedant, ut ei imponat manum. Procul dubio audiverunt, quomodo antehac leprosum nudo contactu mundarit, & Petri socrum à febre liberarit, Matth. 8. v. 3. 15. nec non filiam Jairi à mortuis excitavit, Matth. 9. v. 25. idè non dubitant, quin Dominus impositione manus hunc quoque curaturus sit. Mutatio enim dexteræ ejus, Ps. 77. v. 11.

Discamus hoc ab ipsis, ut & nos necessitatibus sanctorum communicemus, Rom. 12. 13. Requirit id caritas Christiana; sumus enim membra ejusdem corporis. Sicut igitur membrorum corporis humani hæc ratio est, ut, si unum patitur membrum, com-

pa-